

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III
Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

SCLOVENEČ

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2994

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Zmaga ideje in organizacije

Parlamentarne volitve v Belgiji so prinesle katoličanom veselo presenečenje. Verovali so sicer v svojo moč, v moč krščansko-socialnega programa, v privlačnost pedagoško utemeljene zahteve po ohranitvi svobodne konfesionalne šole in v zmago naravnega prava v jezikovnem boju, toda prav tako je bil na drugi strani upravičen strah pred nepopularnostjo pri svojih volivcih, katere se pač težko izigra stranka, ki je po zadnjih volitvah, to je v času najhušje gospodarske in seveda tudi finančne krize, nosila glavni del odgovornosti v vladi. Prav občinske volitve v oktobru so potrdile, da in država, kjer so ustavne svoboščine, torej predvsem svobodne volitve zajamčene, lahko uspešneje vodijo volilni boj stranke v opoziciji kakor tiste, ki so šotlej sedele za državnim krmilom. O občinskih volitvah je bilo rečeno, da je v njih zmaga gospodarska stiska, ki je prinesla lep uspeh socialistom; ti niso bili za časa zadnje zakonodavne dobe, ki je tekla od 28. maja 1929, niti enkrat v vladi, in so svoj prednostni položaj, ki jim ga je ustvarila opozicija v času gospodarske krize, do skrajnosti izrabili pred belgijskim ljudstvom v volilni agitaciji. Kdo je kriv znižanja plač? Vlada. Kdo podražuje živila? Vlada katoličana Renkina, ki je povišala carine, da bi spravila trgovinsko bilanco v ravnotežje.

Po občinskih volitvah so socialisti takoj zahtevali razpuščaj zbornice in razpis parlamentarnih volitev, češ, da so prav občinske volitve pokazale, da nima sedanja zbornica pravice govoriti v imenu ljudstva, ki se je izreklo za socializem. Liberalci so zahtevali, da je prišla ura socialistov. S katoličani so bili sicer že dolga leta v koalicijski vladi, toda delo z njimi jim ni šlo od rok, ker jih loči od katoličanov globoko idejni prepad. Koalicijska vlada je imela stalno razpoko, ki se je čedalje bolj odpirala, čim delj se je koalicija vlekla naprej: vprašanje šole, ali naj bo šola svobodna, ali naj lahko katoličani še nadalje ustanovljajo lastne šole s pravico javnosti ter jih vzdržujejo deloma tudi z državnim denarjem, ali pa naj jim država vzame podporo in s tem posredno zapre. Katoliške verske šole so se krasno razvijale in prežele resno konkurenco versko nevtralnemu drž. šolam. Liberalci so se zbalji za brezobčivost in vse plehкотne liberalne nauke. Zato so iznašli, da so katoliške šole premalo patriotične. Že na kongresu liberalne stranke v juniju je bila sprejeta resolucija, da so liberalci načelno proti podpiranju konfesionalnih šol od strani države; premirje, ki je bilo v tem pogledu sklenjeno s katoličani ob vstopu v koalicijo, naj ostane še v veljavi do konca te zakonodajne, prekiniti pa se mora takoj po razpisu novih volitev. Takrat je bivši minister Janson odločno pobijal resolucijo, češ, da nikakor ni v skladu z nauki liberalizma, ko vendar jemlje staršem svobodo, da pošljejo otroka v šolo, ki ustreza njegovemu prepričanju.

Minister Janson je ostal v manjšini. Med liberalci se je v zadnjih letih zelo ojačilo tako zvano radikalno krilo, ki se nagiblje k neke vrste socializmu in poteguje za sodelovanje s socialisti. Prav v žolskem vprašanju so se liberalci in socialisti znašli v istem taboru, saj so marksisti odločni nasprotniki svobodne šole. Kakor rečeno, so liberalci poleg tega računali na močno okrepitev socialistov pri volitvah — vsaj za radikalno krilo velja to — zato so se pridružili zahtevi socialistov po razpisu poslanske zbornice in razpisu volitev. Renkin se je dolgo upiral tej zahtevi, češ, da sedanja zakonodajna dob ahtak poteče maja prihodnjega leta in da ni v teh hudih časih koristno razburjati deželo z novim volivnim bojem, ko lahko koalicijska vlada vodi državo s pomočjo te zbornice do zaključka zakonodajne dobe. Liberalci niso odnehali. Hoteli so na vsak način volitve, češ, da sedanja zbornica nikakor ne more prevzeti odgovornosti za radikalne ukrepe, ki so potrebni za ozdravljenje državnih finančnih in da se sploh ne strinjajo z Renkinovo gospodarsko politiko, ki da je premalo velikopotezna. Renkin, ki je bil obenem tudi finančni minister, je bil namreč v finančni politiki silno previden, financ ni hotel reševati s pretežnimi davničnimi bremenimi, da ne bi zadel že izčrpanega davkoplačevalca, in si je raje pomagal s kratkoročnimi državnimi posojili. Ko so liberalci zagrozili, da izstopijo iz koalicije, ako vlada ne razpusti poslanske zbornice, jih je Renkin prehitel in podal ostavko. Novo vlado je sestavil zopet katoličan, in sicer G. De Broqueville, ki je res razpisal volitve.

Katoličani so pogumno sprejeli volilno borbo, ki je bila po njihovem mnenju popolnoma odveč v času, ko pritisnjajo na vlado notranje in zunanje-politična vprašanja, kakor sestava proračuna, razorožitve in posebno zavarovanje meje proti Nemčiji; pod vplivom naraščanja Hitlerjevega gibanja in raznih kombinacij o povratku Hohenzollercev je namreč Belgija pričela utrjevati svojo mejo. In kako se je volilni boj končal? S porazom tistih, ki so ga hoteli. Zakaj pogoreli niso samo liberalci, in ti v prvi vrsti (nazadovani so od 28 mandatov na 24), temveč tudi socialisti: ti so sicer pridobili 8 mandate (73, prej 70), toda po tolikih letih opozicije in ko je bila gospodarska stiska najboljši zaveznik njihove volivne agitacije, so vendar pričakovali vse prej kakor pričakovanj borih 3 mandatov. Še danes niso dosegli postojanke, ki so jih držali do prejšnjih volitev (78 mandatov), medtem, ko so katoličani izvojevali 79 mandatov, to je 3 več kakor so jih imeli v dosedanji zbornici in 1 več kakor pri volitvah 1. 1929.

Odkod ta nenavaden uspeh katoličanov? Zmaga je seveda v prvi vrsti ideja, toda tudi organizacija ima svoje zasluge. Katoličani so proti večinam enotni fronti liberalcev in socialistov, proti

Velike mednarodnopolitične spremembe zadnjih dni

Obrisi nove francoske politike

Politika v službi kapitalistov

Zbližanje z Rusijo - trgovina?

Belgrad, 29. nov. 1. Tukajšnja »Politikac« objavljajo zelo dolg komentar k danes podpisaniemu paktu med Francijo in sovjetsko Rusijo. Poleg političnih posledic, tako piše belgrajski list, bo nova med Parizom, Varšavo in Moskvo, imela tudi dalekosežne posledice na gospodarskem polju, ki bodo močno vplivale na gospodarski razvoj srednje in vzhodno evropskih držav. Trdovratno se vzdržuje vest, da se vsrjšo že pogajanja za veliko trgovsko delniško družbo s kapitalom 36 milijonov francoskih frankov, pri kateri bo sodelovalo več držav, toda kjer bo ostal francoski kapital v pretežni večini. Ta trgovinska družba bo imela v černomorskih pristaniščih, v Varni in Brajli, načelje v Istanbulu, Budimpešti in Bratislavi, svoja velika skladišta, kjer bo zbirala blago iz Evrope in iz Rusije. Ves blagovni promet iz Rusije in v Rusijo, se bo vršil preko teh trgovinskih postojank. V prvi vrsti pride v poštev živilna, katero Rusija neobhodno potrebuje. Rusko blago bi se sorazmerno porazdelilo med vse interesirane evropske države, tako da bi uvoz iz sovjetske Rusije ne mogel škodovati domačim proizvodom. Pogajanja so že v teku in se vsrjšijo zaenkrat še tajno in Istanbulu, kjer se nahaja poseben zastopnik sovjetske Rusije. Drugi

sovjetski odposlanec se nahaja trenutno v Sofiji, kjer se vsrjšijo slika pogajanja. Verjetno je, zaključuje »Politikac«, da bo francosko-sovjetska trgovina

vsobojna zgoraj očitano gospodarsko kombinacijo, s katero hočejo nekatere velesile spraviti s sveta vprašanje gospodarske bede v srednji in vzhodni Evropi. Politiko napram sovetom vodijo zgolj denarni in trgovski obziri. To je ugotovitev, ki je nujna ob usodopolnem preokretu, ki se je te dni izvršil v evropski politiki.

Prijateljstvo z Italijo Odsiop francoskih kolonij v Somaliu

Rim, 29. nov. tg. V krogih zunanjega ministrstva se razširja vest, da bo Italija v najkrajšem času predložila Franciji in Angliji predlog o reviziji leta 1926 sklenjenega pakta glede Abesinije, v katerem so si imenovane tri velesile med seboj porazdelile interesne cone v abesinskem cesarstvu. Govori se, da je Herriotova ponudba prijateljstva v Toulousi dobila še posebno važnost v obliki note francoskega zunanjega ministrstva, v kateri francoska vlada namigava, da bi predloga za revizijo abesinskega pakta ne sprejela odklonilno in da bi bila cela pripravljena na gotove žrtve. Vašemu dopisniku ni bilo mogoče ugotoviti, za kakšne žrtve gre, toda dozdeva se, da bi bila Francija pripravljena odstopeiti Italiji celo tako imenovano Džibutsko železnico, nadalje mesto in pristanišče v Džibuti z vsem semkaj spadajočim

ozemljem francoske somalske kolonije. Francija polaga sedaj mnogo večjo važnost na razvoj svojega kolonialnega imperija v zapadni in severni Afriki ter polaga mnogo manj važnosti na kolonije, ki se nahajajo na vzhodni obali afriškega kontinenta. Odstopa navedenih kolonij bi tudi francoska javnost ne sprejela odklonilno. Zadnje potovanje kralja Viktorja Emanuela v Eritrejo in sedanji obisk pri egiptovskem kralju Fuadu je v zvezi z novimi teritorialnimi spremembami v afriških kolonijah. V zunanje-političnih krogih obstaja tudi upanje, da bi bila ureditev abesinskega vprašanja le začetek koncesij, ki jih je Francija pripravljena dati in da bodo sledile še druge v severnoafriški Tuniziji. Francosko-italijansko prijateljstvo bi s tem prišlo na tla realnih dejstev.

Izjave romunskega poslanika v Belgradu

Po prelomu z Rusijo

Belgrad, 29. nov. 1. S snočnim brzovlakom se je vrnil iz Bukarešta v Belgrad tukajšnji romunski poslanik Guranescu. Po svojem povratku v našo prestoniko je sprejel časnikarje ter jim podal sledečo izjavo:

»Romunija je danes popolnoma mirna. Politični položaj je tako soliden in miren, kakor le more biti, ker je sedaj na delu vlada Maniu, vodstvo romunske zunanje politike pa je v rokah njegovega vdanega in uglednega sodelavca Titulescu. Dogodki, ki so se zadnje čase odigrali, so se razvijali normalno in tudi diskusija, ki se je vršila v romunski javnosti radi sklenitve pakta o nenapadanju z Rusijo, ni nočila oboje kakšnega osebnega nasprotstva med Titulescom in Vajdo Vojvodom, ampak je šlo samo za to, da se to važno vprašanje do dobra razreši, kakor je tudi izjavil zunanji minister Titulescu v trenutku, ko je prevzemal svoj resor.

Stirimesečni odlog

Kakor znano, se mora v štirih mesecih odločiti stališče, ki ga zastopata Romunija in Sovjetska Rusija v pogledu pogojev za sklenitev omenjene pogodbe. V vsakem slučaju nas je podpis slihega pakta med Rusijo in Francijo mogel samo razveseliti, ker je vsako zblížanje med Francijo, Poljsko in Sovjetsko Rusijo samo v korist Romu-

Novi ruski pakti

Zmaga in okrepitev sovjetrov

Moskva, 29. nov. ž. Po vesteh poluradne agencije TASS se ves sovjetski tisk bavi z ratifikacijo pakta o nenapadanju med Rusijo in Poljsko. Tako »anglaša« »Pravda« med drugim, da ta pakt podpira rusko borbo za mir in je obenem tudi izraz spreminjenih odnošajev med posameznimi državami v korist Sovjetske Rusije. Samo po sebi umevno je, da s tem ni zavrnjena vojna nevarnost, ki proti Sovjetski Rusiji. Ne sme se namreč pozabiti na

nije. Podpis francosko-sovjetske pogodbe o nenapadanju ni bil nikdar vezan na podpis slihega pakta med Romunijo in Rusijo, čeprav nam je Francija dajala vse svoje lojalno in dragoceno podporo pri naših pogajanjih z Rusijo. Dejstvo, da Romunija še ni sklenila z Rusijo pogodbe o nenapadanju, ne bo prav nič škalo dobrih odnošajev z našimi zavezniki, še manj pa odnošaje dobrega sosedstva s Sovjeti, in to tem manj, če se vpošteva naša iskrena želja po miru in Briand-Kellogov pakt, ki je bil uskonjen s posebnim protokolom, ki sta ga podpisali direktno tako Sovjetska Rusija kakor tudi Romunija 9. februarja 1929 v Moskvi.

Čakajmo spomladi

Kar se tiče gospodarskega stanja, Romunija lahko mirno preživi zimo. Kakor ne more biti lakote v Jugoslaviji zaradi ogromne količine pridelanih živiljenjskih potrebščin, tako tudi v Romuniji to ni mogoče, ker je bogata agrarna država in razpolaga z velikimi zalogami hrane. S finančnega stališča je pa naša gospodarska struktura kakor tudi položaj Romunije popolnoma identičen s položajem Jugoslavije napram francoskemu bančnemu sistemu. Iz njega izhajajo mesebojne obveznosti, ki bi v slučaju, če bi se hitro izpolnile, mogle zelo ublažiti in zboljšati finančno in gospodarsko krizo.

fiasko razorožitvene konference in na sabotažo, ki jo kapitalistične države vsrjšijo proti sovjetskim predlogom v razorožitvenem vprašanju. »Pravda« končno še naglašja, da pogodba pomeni veliko zmago sovjetske mirovne politike in okrepitev položaja Sovjetske Rusije.

Nemška kriza vedno bolj zamotana

„Papen, to je: vojna“

Berlin, 29. nov. tg. Notranje-politični položaj v Nemčiji je tudi danes še popolnoma nejasen. Okoli poldne se je govorilo, da je general Schleicher svoje razgovore z voditelji strank prekinil in da je sedaj zopetno imenovanje von Papena za drž. kanclerja popolnoma gotovo. Te vesti pa so hile nekoliko pozneje demantirane z merodajne strani ter se je izjavilo, da bo Schleicher nadaljeval svoje razgovore in da more biti kriza rešena šele v sredo. Sedaj se govori o tem, da bo Hitler prišel v Berlin, da bi razpravjal s Schleicherjem o tem, pod kakimi pogoji bi bili narodni socialisti pripravljeni tolerirati brez zimo Schleicherjev kabinet. Na postopanje narodnih socialistov pa ni dati mnogo upanja. V krogih okoli državnega predsednika so si na jasnem o tem, da bi zopetno imenovanje v. Papena za državnega kanclerja stopnjevalo nevarnosti notranjega konflikta v Nemčiji do neznosne mere. »Vorwärts« piše o silnem razburjenju v vsem Berlinu.

Zopetno imenovanje von Papena bi se smatralo za največje izzivanje delavstva. Hindenburg pa ni bil zato izvoljen za državnega predsednika, da bi vodil vojno proti nemškemu narodu. Papen pa se pravi: vojna. To odkriva varoke, zakaj se vedno poskuša, da bi general Schleicher dosegel sporazum s političnimi strankami. V političnih krogih

Rezultat belgijskih volitev

Bruselj, 29. nov. ž. Notranje ministrstvo je objavilo končne rezultate volitev. Izvoljenih je bilo 79 katoličanov, 73 socialistov, 24 liberalcev, 3 komunisti in 8 flamskih nacionalistov. Sedaj se vodijo pogajanja za sestavo nove vlade. Nobenega dvoma ni, da bo zopet zasedel mesto ministrskega predsednika katoličan. To mesto imajo katoličani že od l. 1884. Smatrajo, da bodo morali katoličani na vsak način stopiti v zvezo z liberalci, kar pa bo zelo težko, ker so tudi liberalci izraziti antiklerikalci.

Nova palača narodne skupščine

Belgrad, 29. nov. 1. Včeraj bi se moral vsržit v gradbenem ministrstvu licitacija za dovršitev zgradbe nove narodne skupščine na Aleksandrovi cesti, merodajni krogi so pričakovali, da se bo za to delo, ki je proračunano na 14.500.000 Din, potegovalo mnogo licitatorov ter da bo radi tega delo oddano za nižjo ceno. Zato je bilo nemalo začudenje, ko na licitacijo ni prišel niti en ponudnik. Vzrok temu je, da noben ponudnik ni mogel najti finančne skupine, ki bi financirala ta dela, ker je država stavila pogoje, da bo tvrdo, ki bo prevzela delo za dovršitev zgradbe nove skupščine, izplačevala v gotovih obrokih po 1 milijon Din. Gradbeno ministrstvo misli sedaj v najkrajšem času razpisati novo licitacijo, h kateri bodo pripuščene tudi inozemske tvrdke.

Visoki gostje v Belgradu

Belgrad, 29. nov. ž. V Belgrad sta dospela Tom Shaw, bivši angleški vojni minister, in Anton Roscher, češkoslovaški senator. Visoka gosta bosta imela zvečer predavanje v veliki dvorani Delavstvene zbornice. Shaw bo govoril o bodoči delavski vladi v Angliji in o splošnem položaju na svetu. Roscher pa bo referiral o brezposelnosti na Češkoslovaškem in o borbi proti njej. Obe predavanji je organizirala centrala za izobrazbo delavstva.

se govori tudi o tem, da Hindenburg zaenkrat sploh ne bo dal nobenega naloga za sestavo novega kabineta, temveč da bo ostal brez zimo Papenov kabinet kot posledovodeči kabinet, da izvede najvažnejše gospodarsko-politične odredbe. Državni zbor bi takega posledovodečega kabineta ne mogel vreči z nezaupnico, saj se formalno odstopil in samo začasno vodi posle. Ni smatrati, da bi se izbral tak nevaren izhod, ki bi ga bilo težko spraviti v sklad z ustavo, ki bi ne mogel prinese nobene rešitve krize, zadel bi pa na najhujši odpor skoro vseh strank.

Komunistična radiopostaja v Nemčiji

Berlin, 29. nov. ž. Snoči so ponovno slišali tajno komunistično radio postajo v Berlinu, kjer je imel nekdo govor ter ostro napadel vlado in narodne socialiste. Ker so postajo najboljše slišali v Tempelhofu in Neuköllnu, mislijo, da je montirana jugozahodno od Berlina. Komunisti so snoči priredili demonstracije v severnem delu Berlina zaradi prepovedi izhajanja njihovega glasila »Die rote Fahne«. Policiji se je sicer posrečilo razpršiti glavno zborovanje, vendar pa so se komunisti nato razdelili v manjše skupine ter po vsem mestu razbili Ullsteinevo in Scherlove izložbo.

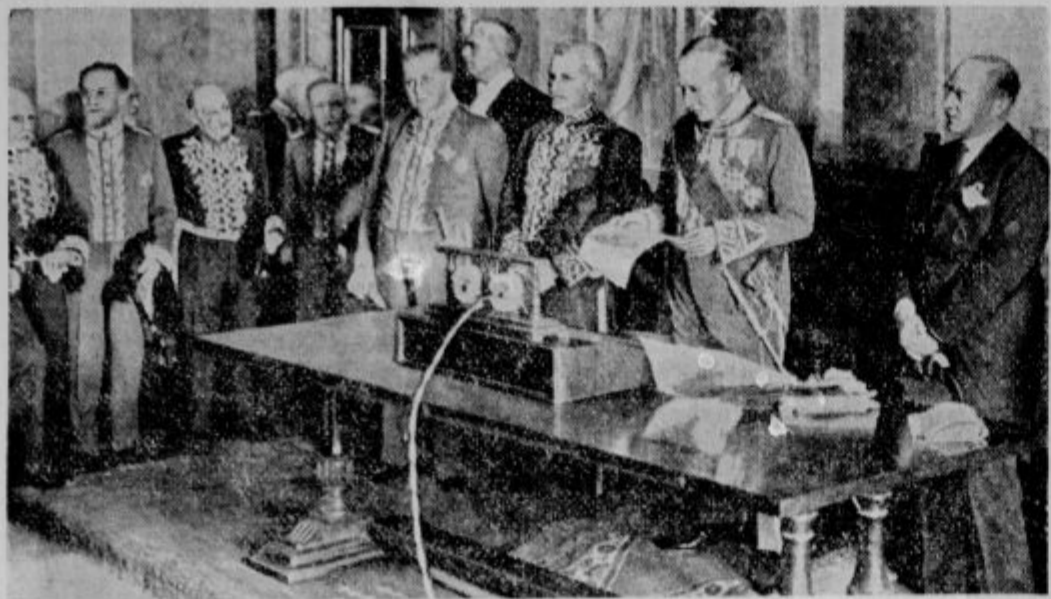

Marconi odvarja akademsko leto

V Rimu je bila te dni v prisotnosti italijanskega kralja slovesna otvoritev akademskega leta. Otvoritveni govor je imel znani iznajditelj Marconi (X), ki je bil izvoljen za predsednika akademije.

Sramotna miloščina

Izza poganskega Rima in polpoganskega Bizanta ni bilo tako strašnih razlik med denarnim in stradajočim človekom, kakor so danes. Na eni strani leže kupi zlata, uživanja do sita in več, in vse pravice in veljavnosti v družbi; na drugi strani pa glad, krivica, brezpravnost. In strašen notranji socialni zid med obema slojema: med bogatci gluhost in slepota, med ponižanimi sovražni odpor. Ljubezen je danes mrtva. Ulice naše so polne brezposelnih mladih ljudi; delali bi za kos kruha, za čevlje, za ono, kar človeku po naravi pripada, pa gladni in brezupni zaman trkajo na vrata. Nikjer se ne odpro.

Vsi sistemi, ki so se v preteklih stoletjih gradili za ozdravljenje te neznosne stanovske razlike, so brez življenja, zakaj grajeni so z suhim človeškim elementom, niti trohice božjega duha ni bilo v njih. Kaj je prinesel poslednji socialni načrt, boljševizem, tudi vidimo: Res so deloma izenačeni stanovi, toda temu sistemu so se morala žrtvovati topla družinska ognjišča, ki so ugasla; dostojanstvo žene-matere je na tleh; otroci so državna last, ki bodo prejeli skupno vzgojo, ki obstoja največ iz božjega in razrednega sovraštva. Ze ta duhovni razkroj kaže, da je boljševiški sistem socialnega zdravljenja v ostržu bolan. Kakor vsi dosežani socialni načrti, je namreč tudi ta grajen izven ljubezni, zatorej je utopija.

In vendar — ali ni prvi načrt topllega socialnega sožitja ljudi vzbudil Kristus? Zakaj se noče vendar svet v gledati v tega največjega Sociologa in preletiti njegov nauk v svojo? Zato ker On je imel za temelj ljubezen, brez katere je sleherni socialno delo nemogoče; danes pa o pravi ljubezni ni ne duha ne sluha; danes je beseda ljubezen ponajvečkrat neznan pojem.

Saj vemo za Zenevo, kjer se sestajajo od časa do časa evropski državniki in sklepajo, kako bi prinesli razrvani Evropi miru. Pa zmerom se razhajajo z razorožitvenih konferenc praznih rok in prazne duše. Miru hočejo, pa ni poročstva, ni zapiranja med njimi. Govore in pri polni zavesti si lažejo. To je tisti znani človeški element, ki je vrzel iz sebe poslednji dih božji in s tem poslednji ostanek sankcije, ki je vodila pošteno delo.

In ta človeški element vlada danes tudi po naših mestih in trgih, da ne rečem po vaseh.

Sreča mater z dojenčkom na prsih. Vdrite oči ima. Za kruh in mleko bi rada. Mimo nje hiti gospa, ogrnjena v dragocen plašč, pa nima očesa. Za njo čestitvreden veljak; tudi on je gluha. Siromak pa stisne revni dinar in se sramežljivo ozre po ulici, da ne bi morebiti kdo videl njegove ljubezni.

Danes je vzel monopol dobrotelnosti v svoje roke oni človek, ki je zasebno najbolj brezsrčen s svojim delavcem. Krinko dobrotelca si je nadel. Pred javnostjo hoče skriti svojo brezdušnost. In tako se po vseh mestih sveta prirejajo z velikanskim šumom dobrotelne akademije, dobrotelni plesi in druge dobrotelne naprave, o katerih prinašajo časopisi velike pohvale osebami, ki se morda ob trpečem človeku na cesti še obregnili niso...» To so pač visoke osebe bančnih ravnateljev, industrijev, veletrgovcev, ministrov in podobnih veli-

čin, ki so se ponižali na dobrodelno prireditev, kjer bo šel čisti izkupiček za brezposelne delavce. In morda nihče od teh ljudi ne pomisli, da so te nesmiselnosti največja ironija sodobnega časa, v katerem je človek tako obdan od zunanjega šuma, da se v svojo dušo ne more zagledati več.

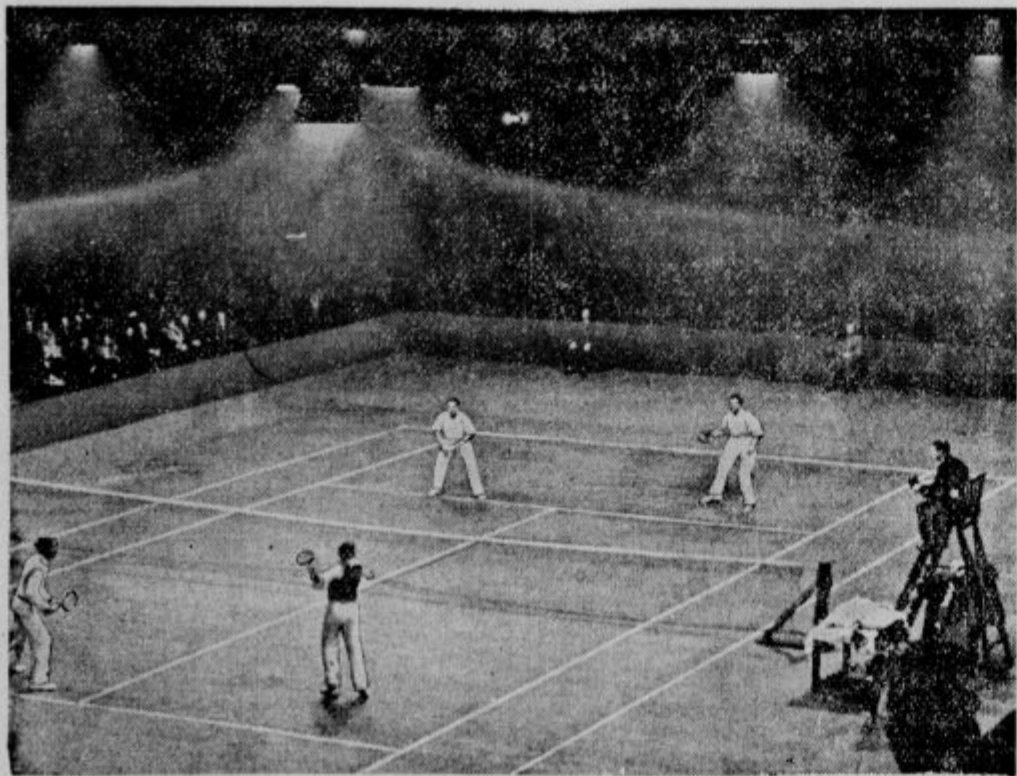
Dve sliki poglejmo in doumeli bomo sodobni kaos misli in dejanj.

Zedem let je tega, ko so takozvani boljši ljudje (imamo namreč več vrst ljudi) v Frankfurtu ob M. priredili ples za siromake. Ze so se naplesali in navselili, ko vstopi v pozni nočni uri v dvorano stari župnik Probst, bivši indijanski misijonar, in spregovori: »Kjer se praznujejo poganski prazniki, kjer je poganski šum in ropot, naj zavzveni tudi glas resnice! Videl sem vse, Vaše obnašanje je gnusno. Poznam jih mnogo izmed vas, Zene, ki jih imate v naročju, niso vaše žene... Vi hočete izpolnjevati dobrodelnost z grehom, toda iz greha ne izvira nič dobrega. Vi pijete izbirna vina, steklenica stane 1400 Din, delavec pa zasluži 320 Din na teden. Ne molite se, Bog se ne da zasmehovati...» Tako je rekel stari mož in tiho odšel. Nihče se ni drznil odgovarjati; nastal je molk. — Tako bi moral hoditi župnik Probst po vseh evropskih mestih, pa pravit ljudem, ki so plesali za siromake, da njihova denarna pomoč ne velja nič, pa četudi je milijonske vrednosti; zakaj ti ljudje ne poznajo bede in grenkosti siromakov in je tudi poznati nočejo, ker nimajo ljubezni; ti ljudje ne gredo radi siromakov na take veselice, marveč radi sebe, radi uživanja...

V New Yorku, v mestu vseh posebnosti, pa je ustanovljena »Zveza za omiljenje bede brezposelnih delavcev«, kateri pripada malone ves višji ženski svet največjega ameriškega mesta. Ta »Zveza« je pred nedavnim priredila dobrodelni večer za brezposelne družine. Take dobrodelne prireditve se pripravljajo tudi po naših mestih na dokaj nesocialen način, ker se pijejo ob takih prilikah dragocene pijače; tu se človek navseli in napije do mile volje — vse za brezposelne! Tu se človek napleše in nanori da belega jutra — vse za brezposelne! Zares preplemenit način pobujanja hude! — V New Yorku pa kajpada tudi v te preinjanje. Lepaki so kričali: Čisti dobiček, ki ga bodo prinesle vstopnice in sladki ženski poljubi, se ba razlelil med brezdomce... Obiskovalci plesa so se namreč udeležili loterije, katere dobiček je bilo od enega do pet poljubov, ki so jih delile najlepše Newyorčanke; pet mladenk prvih newyorških mogotcev je bilo na razpolago. Naval na to posebnostno loterijo je bil kajpada ogromen. Saj je čisti skupiček tega večera znesel približno 80.000 dolarjev. Dve tretjini tega denarja so dali ženski poljubi. S kakšnim čuvstvom je izstradani delavec ta denar in seveda vse podpore podobnih dobrodelnih akademij sprejemal, je seveda motno vprašanje. Današnja doba je pač sama sebi v posmeh.

Proza.

»Uslisite me, Fanička, tu klečim v prahu pred vami!«
»Prepovem vam take neresničnosti! Danes zjutraj sem sama ves prah izbrisala.«

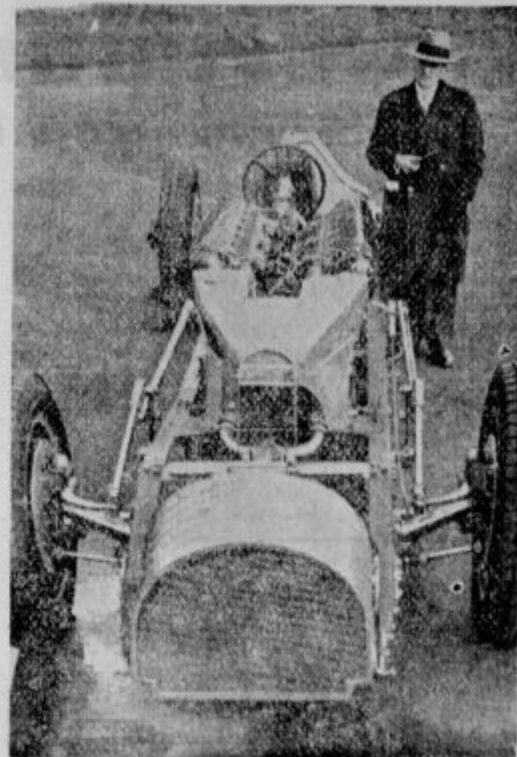

Med reflektorji

V berlinski sportni palači nastopa trenutno grupa slavni svetovnih mojstrov. Levo: Tilden z Barne- som (desno spredaj) proti Burkeju (levo) in Koželuhu (desno zadaj).

Zdravljenja po radiju

Posebno prakso, kakor je ne vrši noben zdravnik sveta, opravlja zdravnik kanadskega urada za higijeno, dr. F. S. Parney. Ta namreč nikoli ne vidi svojih pacientov, ki so pač po 2000 do 3000 kilometrov od njega oddaljeni. Diagnozo ugotovi le po radiju, prav tako predpiše zdravila in njihovo rabo. Posredovalci njegovih zdravniških navodil so uradniki, ki so v službi pri sedmih radio-postajah v polarnem pasu. To zdravljenje po radiju je komaj tri leta staro. Pred tem so bili Eskimi visokega severa in nekateri traperji, prekupčevalci ter uradniki samim sebi prepuščeni, če so oboleli; ali jih je narava sama vzdržala ali pa so si med seboj prinašali nekatera zdravilna sredstva. Ko je bilo za tem postavljenih nekaj oddajnih postaj, so se uradniki začeli obračati kmalu na glavno postajo v Ottawa po zdravniške nasvete. Tako se je polagoma tu razvila poizvedovalna služba, ki jo je dr. Parney sistematiziral in izpopolnil do zadnje možnosti. Na sleherni oddajno postajo je odposlal po eno lekarno, ki je preskrbljena z najvažnejšimi zdravili. Na ta način morejo posamezni uradniki izročiti zdravila bolnikom, kakor in kolikor predpiše šef. Tu pa gre tako gladko seveda le pri manjših in povsem jasnih slučajih. Pri težjih obolenjih se je treba pač stalno obračati na dr. Parneya, natančno mu opisati simptome bolezni. Po vsem tem da zdravnik točnejša navodila, uradnik pa mu mora od časa do časa poročati o stanju bolnikovem. V njegovi »govornici«, kjer se vrše pogovori le brezžično, pride večkrat do petdeset brezžičnih vprašanj o eni in isti bolezni. Prišla so namreč iz petdesetih različnih radio-postaj. Nenavadno zdravljenje pa je bilo celo za to prečudno zdravniško prakso pri nekem mornarju, ki je lovil v Severnem ledenem morju kite. Tičal je ob svojem skrivališču, ko pride nenadno vihar in ga tako nesrečno sune v okroglo odprtino, da ga težko poškoduje. Kapitan je vprašal brezžično, kaj naj stori. Obratna postaja je poslala vprašanje v Ottawa; in za tem so se dnevno menjavala poročila in vprašanja, dokler ni mornar znova okreval.

S pričujočo brzeco posastjo si misli znani angleški dirkač Campbell priboriti novi rekord. Motor ima moč 2500 PS. Avtomobil bo dovršen ob koncu tega leta.

Drago in poceni

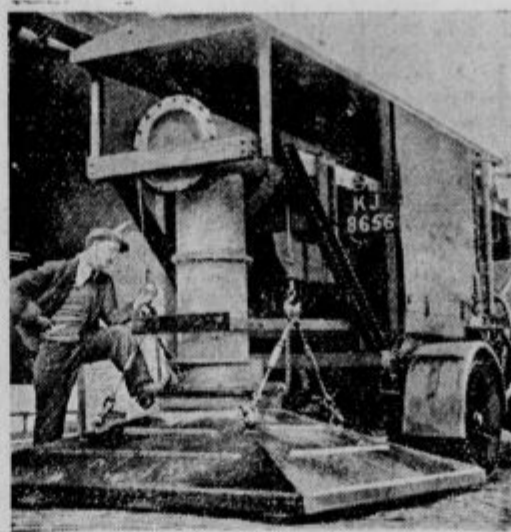
Z ozirom na razmere, v katerih žive bednejši sloji, je najdražje mesto na svetu Stockholm, glavno mesto Švedske; za njim pridejo Berlin in Frankfurt v Nemčiji, Cork na Irskem in Paris v Franciji. A najcenejše je življenje v Barceloni na Španskem, v Antwerpnu v Belgiji, v Carigradu v Turčiji in v Varšavi na Poljskem.

Prehrana v zasilnih kuhinjah. Kakor znano, je bilo ob zadnji prometni stavki v Berlinu odpuščenih 2500 sprevednikov in delavcev. Njihovi tovariši jih vzdržujejo v ljudskih kuhinjah.

Ludwig Renn zaprt

Znani nemški pisatelj Ludwig Renn, ki je pred nedavnim objavil svoje razgovore z ruskim diktatorjem Stalinom, je bil te dni v marksistični delavski šoli aretiran in z mnogimi ostalimi komunisti odveden v zapore.

Stroj, ki izravnava ceste. Zanimiv voz je dalo industrijsko mesto Birmingham te dni v porabo. Zanimiva je pri njem posebno njegova hitrost: za prenovitev cestne površine enega kv. metra potrebuje le eno minuto, vzdrži pa taka cesta najmanj 5 let. Delo s tem strojem je izredno poceni.

Sestri...

Španski tisk je prinesel sledečo izjavo:

»Med mehikansko in špansko republiko obstoja najožje prijateljstvo in sestrična ljubezen, ki se je s slovitim datumom 14. aprila še bistveno pojačala. Politiko namreč, ki jo trenutno izvaja Mehika, da bi verski absolutizem strla, spremljano z največjo simpatijo. Saj imamo tudi pri nas redove, ki so nam s svojim meščanskim delovanjem in življenjem pripravili neizmerno škodo. Zatorej so sklenili: del španskih republikancev, člani različnih političnih strank, učitelji, pisatelji in študenti, da se bodo poklonili mehikanski vladi v Madridu na ta način, da bodo priredili banket mehikanskemu poslaniku...«

Raj v jetnišnici

Novi nadzornik zaporov Monmouth v Newyorku, Jožef Schwark, poroča, da živijo jetnice te jetnišnice milijone, ki bi utegnili vzbuditi zavist pri mnogih milijonarjih. Poleg zajtrka in kosila ne izostane nikoli malica. Od 90 jetnic jih ima 35 v svojih celicah električno ognjišče in srebrno jedilno orodje, da bi si pripravili hrano po svojem okusu. Njihovi prijatelji in prijateljice imajo prost vstop v jetniške prostore sleherni uro. Novi nadzornik pa naznanja, da bo posledaj dokaj omejil to svobodo. Srebrno orodje in električni štedilniki so se že umaknili. Za obiske pa bosta določena le dva dneva v tednu in seveda omejene ure.

Moderna družina.

»Poglejte to deklico! Oblekla se je kakor moški! Kaj le pravijo na to njeni starši!«
»Prosim vas, to je moja hči!«
»Oprostite, nisem vedel, da ste vi njen oče!«
»Saj tudi nisem! Jaz sem njena mati!«

★

»Ali si moreš to predočiti! Ko sem se snoči kesno vrnil domov, pomislil mi takoj pristavi žena naslonjač k peči, prinese copate in mi pipo naltlač!...«
»Nezaslišano! — In koliko bo stal njen novi klobuk?«

Soljni plin.

ki so ga uvedli na avtomobile in ki se avtomatično sproži, kakor hitro bi stopila kaka oseba s tatinskimi namenom na avtomobil, se je dobro obnesel. Sleherni tat avtomobilov mora takoj zapustiti svoj plen.

Ženska občutljivost

je dovela nego lepote do dovršenosti, edino v izbiri sredstev se še mnogo greši, ker je težko zadeti pravo. Najboljše se je

držati medicinsko zanesljivih sredstev, kot je to Fellerjeva kavkaska Elsa-krem-pomada za zaščito obraza in kože. To je sredstvo, ki ne deluje samo na površino kože, temveč se globoko vpije ter s svojimi dobrimi sestavinami hrani, obnavlja in pomlajuje kožo na obrazu, vratu in rokah. Fellerjeva Elsa-krem-pomada najbolj varuje pred škodljivimi vplivi vetra in

prahu. Imetnitno odpravlja tudi brazgotine, sojedce in ogrece, kožo napravi gladko, mehko in čisto in je zanesljiva proti solničnim pegam. Dva lonca za 40 Din pošlje franco brez vsakih drugih stroškov lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 134 (Savska banovina).

Zahteve vinogradnikov

V pričakovanju napovedanega izleta gostilničarjev v ormoško ljutomerske gorice, ki bi se naj vršil in je bil določen na dneve 29. in 30. novembra t. l., se je sestal dne 27. novembra 1932 dopoldne v hotelu Rajh v Ormožu akcijski odbor, ki je bil izvoljen na sestanku dne 30. oktobra 1932 v Ormožu, da se posvetuje in sklepa o sprejemu gostov v Ormožu in po vinskih kleteh ljutomerske ormoških gričev. Navzočih je bilo nad 50 vinogradnikov.

Zaradi zanimanja interesentov iz Nemške Avstrije za naša ljutomerska vina, se naproša vlada, da pri trgovinskih pogajanjih z Nem. Avstrijo deluje na odpravo, ali vsaj znižanje uvozne carine na naša vina, ker pri sedanjih previsoki carini je izvoz docela nemogoč.

Občinska trošarina po mestih in trgih se naj znižala in zniža na 50 par vzporedno s trošarino, ki je pobirajo podeželske občine. Zniža naj se tovarnina pri prevozu vina po železnici za vina, ki so kupljena neposredno iz kleti vinogradnika.

Zaščiti naj se proizvodnja vina, ki se pridela v ormoško ljutomerskih goricah in zabrani prodaja in točenje vina, ki ni zrastle v ormoško ljutomerskem vinarskem okolju pod firmo ljutomercanc.

Vinogradniki ormoško ljutomerskih goric vzamejo z obžalovanjem na znanje obvestilo Zveze gostilničarskih zadrug, da se je izlet gostilničarjev preložil na poznejši čas, dasi je bilo dovolj lepo število gostov prijavljenih, celo iz sosedne Avstrije. Navedeni tehtni razlogi po mnenju vinogradnikov niso iskreni, vinogradniki jih smatrajo za dvomljive v škodo vinogradnika, ki na kupce že težko čaka. Zima je pred darmi in v hiši čaka davnen rubežen na denar, katerega pa vinogradnik nima.

Vinogradniki ormoško ljutomerskih goric ponovno vabijo vse poštene vinske trgovce in gostilničarje v svoje gorice, kjer najdejo, kar rabi: pošteno, pristno in žlahtno vinsko kapljico po nepretirani ceni.

Svetovna produkcija v letu 1931

Zveza narodov je izdala zanimivo publikacijo o svetovni produkciji v l. 1925—1931.

Iz studije posnemamo, da je svetovna produkcija obecná z obsegom svetovne trgovine stalno narasčala od 1925—1929. Najbolj je narasla v tej dobi industrijska produkcija, najmanj pa produkcija hranil. Seveda razvoj ni bil enakomeren v posameznih industrijskih panogah. Tudi nivo cen v veletrgovini je bil v tej dobi relativno stabilen. Kasneje pa je nastopila splošna kriza. Da je pa ta kriza bila tako huda, je pripisovati v veliki meri dejstvu, da je nastopila tudi huda agrarna kriza. Vendar produkcija hranil ter sirovin kmetijstva ni padla znatno med 1929 in 1931 (za 3%). Nasprotno pa se je izredno zmanjšala produkcija nekmetijskih sirovin, in sicer za 20%. Obseg svetovne trgovine je padel za 10 do 25%. Industrijska produkcija najvažnejših

držav pa se je zmanjšala za 25%. Po l. 1929 se je produkcija proizvodnih sredstev bolj zmanjšala kot produkcija konsumnih predmetov.

Najbolj je gospodarska depresija l. 1930 in 1931 prizadela produkcijo železa in jekla, ladjedelstvo, strojno industrijo, avtomobilsko in lesno industrijo, najmanj pa so bile prizadete industrije kavčuka, tekstilij, elektrotehničnih predmetov in umetne svile.

Padanje cen na svetovnih tržiščih se je nadaljevalo tudi v l. 1932 in so bile cene v državah, ki so obdržale zlati standard, sredi l. 1932 manjše za 15 do 20% kakor v začetku leta 1931. Kljub razvrednotenju valut nekaterih držav so tudi v teh državah cene še padale. Nasprotno pa so v Avstriji in Madjarski cene od začetka l. 1931 narasčale.

Važno je zabeležiti, da so na notranjih tržiščih cene manj padle kot na svetovnih tržiščih. To je pripisovati carinam, uvoznim prepovedim, uvoznim kontingentom itd. Cene sirovin so padle od 1929 do srede 1932 za 50% več kot cene industrijskih proizvodov.

Borza

Dne 29. novembra.

Denar

V današnjem deviznem prometu so ostali nespremenjeni tečaji Berlina, Bruslja, Curiha, New Yorka in Prage, ostali devizni tečaji: Amsterdam, Pariz in Trst pa so popustili. Posebno značilna je nadaljnja znatna oslabilost angleškega funta. Tudi v Curihu je London popustil od 16,72 na 16,60. Ažlo v Italijanskem in nemškem kliringu je ostal nespremenjen.

Na ljubljanski borzi je notiral v zasebnem kliringu šiling 8,50 do 8,00. Na zagrebški borzi je bil šiling nadalje čvrst in je narasel na 8,65 denar, blago pa se danes sploh ni nudilo. — Grški boni neizpremenjeni 39—42.

Ljubljana, Amsterdam 2316,51—2327,87, Berlin 1367,36—1378,16, Bruselj 798,29—802,23, London 183,08—184,68, Curih 1108,35—1113,85, New York 5741,59—5769,85, Pariz 225,46—226,58, Praga 170,67 do 171,53, Trst 293,24—295,64.

Skupni promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 49.262 Din.

Curih, Pariz 20,3425, London 16,60, New York 520, Bruselj 72, Milan 26,49, Madrid 42,475, Amsterdam 209,025, Berlin 123,55, Stockholm 90,75, Oslo 85,75, Kopenhagen 83,30, Sofija 3,76, Praga 15,40, Varšava 58,30, Atene 2,90, Carigrad 2,40, Bukarešta 3,085.

Vrednostni papirji

Danes je bila tendenca za investicijsko posojilo, vojno škodo in dolarska posojila slabejša. — Uvrstilo se je le begluške obveznice. Med delnicami je bila slabejša Privilegirana agrarna banka, uvrstila pa se je Trboveljska. V leh delnicah so bili tudi zaključki. Promet je bil na zagrebški borzi znaten in je znašal: vojna škoda 300 kom., begl. obv. 50.000 in 7% Bler 1000 dol. Nadalje je bilo zaključenih 150 delnic Priv. agr. banke in 30 delnic Trboveljske.

Ljubljana, 7% inv. pos. 47—48, vojna škoda 307—210, 8% Bler. pos. 41—43, 7% Bler. pos. 37 do 39, Ruše 125 den.

Zagreb, Drž. papirji: Priv. agrar. banka 219—224 (224, 225), 7% inv. pos. 47—48, agrarji 26 bl., vojna škoda 206—208, 12. 207—208 (208), 6% begl. obv. 33,25—33,50 (33, 33,50), 8% Bler. pos. 42 bl., 7% Bler. pos. 36—37,50 (37), 7% pos. DHB 42—44. — Delnice: Narodna banka 4000 den., Guttman 100 bl., Šečerana Osjek 178 den., Šečerana Bečkerek 600 bl., Brod vag. Impex 50 den., Isis 25—40, Trboveljska 147,50—152,50 (150, 145), Dubrovačka 100—123, Jad. plov. Spill cement 150 denar.

Belgrad, Narodna banka 4350 bl. (4300), Priv. agr. banka 222 bl. (224), agrarji 26 bl., vojna škoda 206—208 (208), 12. 207—208 (208), 6% begl. obv. 33,25—33,50 (33, 33,50), 8% Bler. pos. 42 bl., 7% Bler. pos. 36—37,50 (37), 7% pos. DHB 42—44.

Janko Spreitzer
trgovec
Trude Spreitzer roj. Wagener
poročena
v novembru 1932
Ljubljana Amsterdam

Po ceni dobite Miklavževa darila pri
Trpinovem bazarju,
Maribor Vetrinjska ul. 15

Nakup in prodaja
vred ter jute
A. Grebenc
Dunajska 36

Modroce
otomane divane, fotelje
in vse tapetniške izdelke
vam nudi naiceneje
Ignacij Narobe
Ljubljana, Gosposvetska
cesta št. 16 (pri Levu)

Čitajte in širite
»Slovenca«!

Naš nad vse ljubljeni miljenček
MELHIOR
se je v ponedeljek 28. nov. po dolgi, mučni bolezni preselil med nebeške kraljice.
Pogreb bo v sredo 30. novembra ob 3 popoldne iz hiše zalosti na farno pokopališče v Planini pri Rakeku.
Planina pri Rakeku, dne 29. novembra 1932.
Neutolažljivi
EDO PUNGARTNIK, oče; JUSTINA PUNGARTNIK, mati;
PETERCEK in EDKO, brata.

V globoki žalosti naznanjamo vsem prijateljem in znancem prelužno vesti da je naša nad vse dobra mamica, stara mamica, sestra in leta, gospa

Alojzija Wieltschnig

posestnica zdravilišča Slatina Radenci

dne 28. novembra v 60. letu starosti, po mukopolni bolezni nenadoma preminula.
Pogreb se vrši v četrtek dne 1. decembra ob 10. uri dopoldne iz Radenci na farno pokopališče v Kapeli.

Slatina Radenci, dne 29. novembra 1932.

Žalujoči ostali.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm visoka pelitina vrstica po Din 250. Za pisemne odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Jutri pride Miklavž

osebno k tt.
M. Schmitt, Ljubljana
Pred Školijo 2 Lingarjeva 4
nakupovat darila za male in odrasle!

Stanovanja

Stanovanje
obstoječe iz sobe in kuhinje, s pritliklinami, se takoj odda radi premetivne službe. Rožna dolina, cesta VII št. 4. (č)

Dvosobno stanovanje

kuhinja, električna, vodo- vod, oddam mirni stran- ki 3-4 odraslih. Dolenjska cesta 12. (č)

Opremljeno sobo

čisto in zračno, z elek- triko in posebnim v- hodom, oddam solid- nemu gospodu. Mestni trg 20, vhod Krojaška ulica 1/III. (s)

Sobica

s posebnim v- hodom in električno, v bližini glav- nega kolodvora, se po- ceni odda. Naslov v upr. »Slovenca« št. 17.132. (s)

Prazno sobo

veliko, parketirano, z električno in posebnim v- hodom, oddam. Frišk- vec 6. (s)

Posestva

Več stavbnih parcel pri kolodvoru Vižmarje naproday. — Pojasnila se dobe: Vižmarje 100. (p)

Prievzajem hipoteko

ali kupim posestvo, na katerem je vključena Kmetna posojilnica ljub- lijanske okolice. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Zmerne obresti« št. 17.131. (p)

Štiristanovanska vila

novozgrajena, 3 minute od tramvaja, naproday. V itij je vodovod, elektri- ka, kanalizacija ter v dveh stanovanjih kopal- nica. Vila je obdana z velikim vrtom. Poizve se v upravi »Slovenca« pod št. 16.463. (p)

Razno

Zopet letos obišče

Miklavž z velikim sprem- stvom trdko F. M. Schmidt, Ljublja- na, Pred školijo 2, Lin- garjeva 4. Blagi dobro- tnik se mudi v trgovini v četrtki, dne 1. decem- bra t. l. od pol 5 do pol 6 in od pol 7 do pol 8 zve- čer. Za priporočila naših malčkov bodi nekaj dni prej v trgovini nastav- ljeni nabiralniki za pi- sma Miklavžu. — Pišite prido! Pridoite in oglej- te si! Prinašajte pisma! Mogočni prijatelj otrok bo gotovo uslišal vsako vašo prošnjo! (r)

V najem

Klet ali delavnico oddam s 1. decembrom. Istotam oddam opremlje- no sobico s posebnim v- hodom. Celovška cesta št. 41. (n)

V najem

se odda delavnica v ve- likosti 96 m², električni pogon, na Jesenicah. — Natančno se poizve Lam- potova ulica 4, Jesenice- Fužine. (n)

Glasba

Novo pianino

lep glas, ugodna prilika, po zelo nizki ceni prodaj Muzika, Sv. Petra cesta št. 40. (g)

Koncertni glasovir

znamke »Schnabel-Wien« se zelo poceni prodaj. Turin, Vič-Glince, cesta VII št. 21. (g)

Kupimo

Srebrne krone

stare zlate in srebro ku- pije RAFINERIJA DRA- GIH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Baker,

medeno, cink

kupuje najugodnejše Miro- slav Kras, Zagreb, Saj- mišna ulica. Telef. 66-49.

Zlato

(stare zlatino) kupujemo M. Jankole, komanditna družba Ljubljana, Selen- burgova 6/II. Telefon št. 30-52 (k)

Bukova drva

in ogije kupuje stalno Uran Franc Ljubljana Sv. Petra cesta 24.

Kupim dva sode

rabljena, velikost 700 in 200 l. Ponudbe pod zn. »Sod« 17.130 na upravo »Slovenca« (k)

Kupujemo

rabljene, dobro ohranjene jermenice pod 25 cm pre- mera in osi (vele) do 50 mm. Ponudbe z navedbo najnižje cene in natanč- nih dimenzij na upravo »Slovenca« pod »Jerme- nice« 16.880. (k)

Prodamo

Veliko izbiri blaga

za moške sukne in dam- ske plašče po zelo niz- kih cenah Vam nudi tr- govina O. Šlibar, Stari trg (poleg Zalaznika). (l)

Kovčeg-gramofon

zelo dobro ohranjen, s ploščami, pripraven za gostilno, ugodno napro- day Dvorni trg 1/II. (l)

Založništvo in lastninsko pravico

od najbolje nemške vi- olinske šole, več zvezkov se prodaj. — Ponudbe pod »Rentabino« poslati anononemu zavodu Hinko Sax, Maribor

Jabolka

razna, 2 do 3.50 Din brut- to za netto povzetno: Postržin, Krško. (l)

Puhasto perje

15 Din kg, čohano 32 Din kg, puh 140 Din kg, ter volno in žimo

za modroce izredno po- ceni prodaja: Sega, Wol- fovala 12 (dvorišče).

Štedilnike

raznih vrst: vrtno, bal- konske in stopniške ograje, dima, vratica, brzoparilnike, nudi po najnižjih cenah ključ, podjetje Ciril Podraž, Ig pri Ljubljani.

Volna, svila, bombaž

stalno v bogati izbiri v vseh vrstah, za strojno pletenje in ročna dela po najnižjih cenah pri tvrdki Karl Prelog, Ljubljana — Židovska ul. in Stari trg.

Puhasto perje

čisto, čohano, I. vrste 34 Din, II. vrste 24 Din, čisto belo gosje 130 Din, čisti puh 250 Din kg — razpošiljam po poštne- m povzetju. — L. Brozović, kemična čistilnica perja, Zagreb, Illica 82. (l)

Konfekcija - modal

Najcenejši nakup. Anton Presker, Sv. Petra cesta št. 14, Ljubljana. (l)

Sir trapist

samo 12 Din kg. Mlekar- na, Mediatova hiša, Du- najska cesta 17. (l)

Oprema

pisarniška in trgovska — naproday skupno ali po- samezno. Vprašati na Mi- klošičevi cesti št. 6. (l)

Odpadke od žage

dobro osušene in kratko žagane, prodaja v vsaki množini Ivan Šiška, Me- telkova ulica 4. (l)

Fige, laško brinje

in orehova jederca nudi najceneje Sever & Komp., Ljubljana. (l)

Božična drevesca

en vaŕon — prodaj Andrej Lukan, posestnik, Zasp 2, p. Bled I. Cena po dogovoru. (l)

Gosje perje

(puh) naproday a 100 Din kg. Naslov pove uprava »Slovenca« št. 17.122. (l)

Klobuke damske

vseh vrst prodaj po lastni ceni modni salon Stuchly- Maške, Židovska ulica 1

ROKAVICE

damске in moške od 13 Din dalje; NOGAVICE damske, od 7, 8, 8.50 Din dalje; NOGAVICE moške, od 4, 4.50, 6 Din dalje; NOGAVICE otroške, od 4 Din dalje; ROKAVICE otroške, od 12 Din dalje.

Velika izbira zimskega

perila po najnižjih cenah. M. SUŠNIK, Krekov trg 10 (nasproti Mestnega doma).

Pel in petdeseto poglavje

Zadeva z Lorno pred državnim sodiščem.

Zdaj sta prevzela dva častnika Devonske de- želne brambe vrhovno poveljstvo. Pohvalila sta moštvo zaradi izkazanega junaštva in ga odpuštala domov, sadiť fižol, za kar je bil že skrajni čas.

Meni je zadeva povzročala veliko skrbi: ne to- likanj zaradi pretrpelega poraza, temveč mnogo bolj zavoljo nesrečnih ranjencev. Marsikatero noč, ko sem bedel ob njihovi postelji, sem si mislil: Čemu je neki treba boja, saj je že tako in tako v

Obut

Damski klobuki

že od 60 Din naprej v največji izbiri vedno zad- nje novosti samo v mod- nem salonu »La Femme Chic« Anica Puhek, Se- lenburgova 6/I. (t)

Prvovrstni koruzni in činkvantiin zdrob

po najnižjih cenah pri Pavel Bertonecl valjčni mlin Domžale

lanene tropine

in druga krmila nudi salicnel Velietrgovina žita in moke. A. VOLK, LJUBLJANA Realizira cesta 24.

Najmodernejši brivski in damski salon

v palači Grafike se priporoča Matko Šjakovič

Posteljne žične vloge

v lesenih ali železnih okvirjih, ter zložljive železne postelje izdeluje solidno točno po naročilu tvrdka Pavel Strgulc Ljubljana, Gospodarska cest 13 Zahtevajte brezplačni ceniki

Telefon 2059

suha drva Premog suha drva Pogačnik, Bohoričeva ulica 5

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. ZORMAN Ljubljana, Stari trg št. 32

posteljne mreže

s peresi, podložene in na- vadne elastične izdeluje najceneje od 65 Din na- prej po velikosti

Alojz Andlovic

Komenskega ul. 34 in Mestni trg 9 (poleg Skaberneta) Sprejemajo se popravila. Dostava brezplačna.

Za zimo

in slabo vreme so Krois-ovi čevlji najboljši. Maribor, Koroška 18.

Mali oglasi v Slovencu

zajemimo najpopolnejši uspeni

Sv. Miklavž pride!

Za malo denarja velika izbira lepih daril.

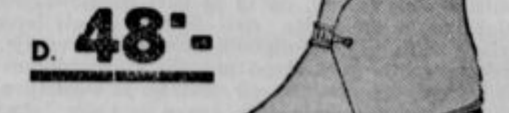
Topli Cosy-coputki v modernih barvah, razni modeli.

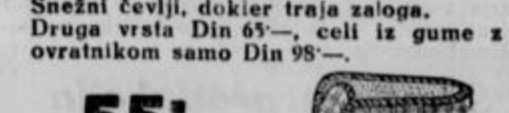
Ženski čevlji, solidna izdelava, usnjeni podplat, črni ali rjavi; druga oblika in v barvah Din 95.—.

Moški galoši, samo znane svetovne znamke, prama kvaliteta.

Snežni čevlji, dokler traja zaloga. Druga vrsta Din 65.—, celi iz gume z ovratnikom samo Din 98.—.

Ženski domači čevlji iz velblodske dlake podplati iz klobučevine in usnja, zelo topli moški Din 65.—, vel. 31—35 samo Din 35.—

Ženski topli črni sukneni čevlji, usnjeni podplati, ali z lakom obšiti, samo Din 110.—.

HUMANIK

LJUBLJANA, Dunajska c 1a (Petovia) MARIBOR, Gosposka ul. 17 CELJE, Aleksandrova c. 1

Izredno lepa jabolka po 2 Din kg kupite pri Gospodarski zvezi v Ljubljani

Lorna Doone

Roman iz Exmoora
V blaznem besu in brez prave zavesti sem zakleal ostalim, naj hite za menoj. Drzno smo prodrali skozi hodnik, jaz naprej, a Stickles s kakimi petimi ali šestimi možmi za menoj. V tem trenutku se je zabliskalo in zagrmelo, krogle pa so mi zažvižgale okoli ušes in se prasketajoč odbile od skalovja. Nalik blaziniku sem planil na top, kj se je bil sprožil; telebnil sem enega topničarja preko topa, a ostali so zbežali in zapahnil težka hrastova vrata za seboj, da ne bi mogli za njimi. Bil sem tako razburjen, da nisem mogel misliti, samo občutek silne moči mi je preostal v mišicah. Z obema rokama sem zgrabil za top in ga zarinil v hrastova vrata. Močni les se je na prvi sunek prekal in topovska cev je obtičala v njem kakor klin. Zaman sem se oziral za tovariši, da bi mi pomagali izkristiti ta uspeh; v mračnem obloku za menoj se ni nič zgenilo, le kdaj pa kdaj sem razbral kak bolesten stok.
Obšel me je strah, ali ni nemara Stickles padel. Toliko da ni bilo res tako. Kroglo, ki so žvignile tik mimo mene, so ubile dva vojaka, dva druga in Stickles so pa ležali na tleh in pa na srečo še ječali in stekali. Posvetil sem svojo pozornost ranjencem in nisem več mislil na boj.
Z mrtvimi in ranjenimi tovariši smo se nato umaknili iz strelskega dosegja v sotesko, kjer smo se povprašujoče spogledovali, kdo naj sedaj prevzame poveljstvo. Nihče se ni prostovoljno oglašil. Meni je bilo prelivanje krvi mrsko do dna duše in prevzelo me je vsega sožitje do nesrečnega Stic-

lesa. Podpiral sem mu glavo in mu poskušal ustavi- ti kri, a on me je medtem presunljivo otožno gledal. Krogla ga je zadela v usta, mu odtrgala košček zgornje ustnice in izbila srednje zobe.
Ko sem se skrbno ukvarjal z njim, je nenoda- ma prišel izza vogala brez sapa nekaj čevljarski pomočnik in zakričal:
»Pošteno ste jo skupili, glejte, da jo kmalu popihate od tod Somerset in Devon sta si v laseh in Dooni so obojim nastrojili kožo. Tudi vi, moj- ster Ridd, ste jo dobili, kakor vidim.«
Ko smo doživeli poraz pri Doonskem v- hodu, smo se še kolikor toliko tolažili z upanjem, da bo- do »rdečic in »rumenic« oprali čast našega orožja. Nikakor nam ni šlo v glavo, da bi se spoprijeli med seboj, namesto da bi se borili za skupno stvar. Toda ker nismo nič zanesljivega videli in se sami nismo upali nadaljevati boja, smo se polagoma od- pravili proti domu. Svoj top smo zavaliili v reko, pobili ranjene konje, a preživele smo vpregli pred napravo, ki je prej na nji ležal naš top. Naložili smo nanjo Sticklesa in druga dva ranjenca in odrinili. Doživeli smo težak poraz, toda brez svoje krivde. Zenske doma so bile istega mnenja in vse veselo ter hvaležno, da so nas zopet videle.
Jalnemu tekmovanju Devonskega in Somers- skega moštva smo morali pripisati svoj neuspeh. »Rdečic, ki so morali odrinuti na oddaljene postoj-anke na zapadu, so se ball, da ne bi njihovi So- mersetski tekmeči prvi streljali in si potem pri- svajali slavo zmage. Potemtakem so, toliko da so dospeli na svoj vrh, pričeli slepo streljati, ko se niso niti utegnili svojega topa naperiti v pravo smer. Uničujoči naboj je padel namesto med so- vražnike na »rumenec, ki so jim stali nasproti za veliko skalno pečino. Imeli so enega mrtvega in

dva ranjenca. Bilo je jasno kakor na dlan, da se je dogodila usodna pomota. Toda, kaj so storili ju- naki iz Somerset? Namesto da bi prosili za poja- nilo, so krepko nabili svoj top in odgovorili z ognjem na ogenj. Da, ko so zagledali, da so oble- žali trije ali štirje »rdečic« na tleh, so pričeli celo divje vzklikati. Nasprotnika sta se spoprijela na življenje in smrt in če ne bi bilo vmes soteske, bi jih bilo komajda kaj ostalo pri življenju, da bi mo- gli to pripovedovati.
Ko so Dooni začeli topovsko grmenje v gorov- ju, so se na lihem smejali v pest, poklicali svojo posadko izpred skalnatega v- hoda, napravili izpad skozi »Gwenyska vrata«, ki smo jih bili povsem prezrli, in napadli »rumenec« za hrbotom. Štirje od teh so padli, ostali so pobeželi. Njihov top so zva- lili razbojnikič čez pečino. Tako smo od treh topov, ki smo jih imeli s seboj, samo enega rešili in pri- peljali domov. In ta edini top je pripadal Devonu.
Tako se je končal naš drzni pohod v Doonsko dolino. Zvračali so vzrok neuspeha drug na dru- gega in zelo malo jih je bilo za to, da bi se po- novno lotili napada in ga srečno dovršili.
Pel in petdeseto poglavje.
Zadeva z Lorno pred državnim sodiščem.
Zdaj sta prevzela dva častnika Devonske de- želne brambe vrhovno poveljstvo. Pohvalila sta moštvo zaradi izkazanega junaštva in ga odpuštala domov, sadiť fižol, za kar je bil že skrajni čas.
Meni je zadeva povzročala veliko skrbi: ne to- likanj zaradi pretrpelega poraza, temveč mnogo bolj zavoljo nesrečnih ranjencev. Marsikatero noč, ko sem bedel ob njihovi postelji, sem si mislil: Čemu je neki treba boja, saj je že tako in tako v

življenju dovolj nadlog in bridkih ur.
Jeremija Stickles se je zvjval in stokal v po- stelji. Grizel si je prestreljena usta, da mu je kri morila rjube. In me pri tem žalostno gledal, kakor da bi hotel reči: »Pustite me, da mirno umrjem, to mi je edina želja.« Negovali smo ga, kar najbolje smo ga mogli, in se v njegovi prisotnosti pomen-kovali o njegovem junaštvu, vztrajnosti in vidnemu obračanju boleznai na bolje.
To ga je polagoma oživilo. Ko mu je neki dan Anka popravljala posteljo in se sožitno sklonila čezenj in mu pritisnila poljub na čelo, je sklenil oslabele roke in go blagoslovil. Toda okrevanje je le počasno napredovalo in še dolgo ni mogel glasno govoriti in priti k moči.
Zame pa je bila Sticklesova bolezen še posebno mučna, kajti, kakor sva se bila dogovorila, nisem smel niti materi niti Lorni razodeti, da moja ne- vasta ne izhaja iz rodbine, ki je zakrivila smrt mo- jega očeta. Besede lokavega svetnika, ki smo jih ta- koj spočetka smelo zavrnili, niso ostale brez vpliva. Ustavile so med nami nekako nevidno steno; od- tužili smo se, da sami nismo vedeli, čemu, in niti naša mati niti Lorna si nista bili na jasnem glede tega. Brezplodno sta se žalostili in trapili in nič več se nista mogli gledati tako odkritosrčno in lu- bezno kakor popred. Ta senca med njima je bolj in bolj temnela, toda nikakor nista mogli z besedo na dan, da bi se spozumeli.
Druga slaba posledica Sticklesovega bolehanja je bila, da ni mogel sedaj nihče držati v redu nje- govih strelcev. Deset jih je preživeło bitko in ti so hoteli od zore do mraka samo veseljačiti. Nobena hrana, ki smo jim jo prinesli na mizo, jim ni bila dovolj dobra; celo ranjeni so bili izbirčni in Stic- lesa smo morali pitati z bezgovo cevko.